

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΕΤΑΡΤΗ 30 ΜΑΪΟΥ 2012
ΙΣΤΟΡΙΑ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

Α Κεφάλαιο

- α. Φεντερασιόν: Ενότητα 2 «Τα πρώτα βήματα του εργατικού κινήματος» σελ 46.
«Η μεγάλη πολυεθνική... στη χώρα». Να τονισθεί το χρονικό πλαίσιο: «Βαλκανικοί πόλεμοι»
β. Πεδινοί: Β' κεφάλαιο ενότητα 4 σελ 77 «Η εθνοσυνέλευση του 1862-1864»
δεύτερη παράγραφος: «Οι πεδινοί... μικροκαλλιεργητές» Να τονισθεί το χρονικό πλαίσιο:
«Εθνοσυνέλευση 1862-1864»
γ. Εθνικό Κόμμα (Κ. Μαυρομιχάλη): Β' κεφάλαιο Ενότητα 2 σελ 92 «Τα αντιβενιζελικά κόμματα» γ' παράγραφος: «Το εθνικό... Βενιζελικοί»

ΘΕΜΑ Α2.

- α. Λ
β. Σ
γ. Σ
δ. Σ
ε. Λ

ΘΕΜΑ Β1

Κεφάλαιο 4^ο «Κρητικό» η απάντηση ξεκινά από την ενότητα δ' σελίδα 215 «Οι διαπραγματεύσεις... Ελλάδα». Αυτή η παράγραφος μπορεί να θεωρηθεί ως εισαγωγή ή ως σύνδεση με τα προηγούμενα παράγραφος (προαιρετικά). Η κυρίως απάντηση ξεκινά από ενότητα δ σελίδα 215 (γ παράγραφος). «Το κίνημα... έως και ενότητα 5, σελίδα 216... 18 Σεπτεμβρίου 1906.»

ΘΕΜΑ Β2

Απάντηση αποτελεί όλη ενότητα 6 του Α' Κεφαλαίου με τίτλο «Η Ελληνική Οικονομία κατά την περίοδο του μεσοπολέμου» σελ.52.

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1.

Εισαγωγή: Μετά την επανάσταση της 3ής Σεπτεμβρίου 1843 που είχε ως στόχο του περιορισμό των βασιλικών εξουσιών οι κομματικές παρατάξεις συμφώνησαν στην ανάγκη να κατοχυρωθούν συνταγματικά κάποια θεμελιώδη δικαιώματα.

α. Σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις τα θεμελιώδη δικαιώματα για την κατοχύρωση των οποίων οι κομματικές παρατάξεις συμφώνησαν στη διάρκεια των διεργασιών της Εθνοσυνέλευσης του 1843-1844 ήταν «η ισότητα... κρατικής εξουσίας» σελ 71.

Το συγκεκριμένο υποερώτημα απαντάται μόνο από τις ιστορικές γνώσεις.

β. Σε σχέση με το δικαίωμα της ψηφοφορίας με βάση τα στοιχεία του βιβλίου γνωρίζουμε ότι «κατοχυρώνονται με ελάχιστους... πρωτοπορία». Περισσότερες πληροφορίες για το δικαίωμα ψήφου αντλούμε από το κείμενο Α. Σε αυτό τονίζεται ότι στα πλαίσια μυστικής και καθολικής ψηφοφορίας δικαίωμα ψήφου είχαν οι άνδρες πολίτες που συμπλήρωσαν τα 25 τους χρόνια. Επιπλέον προϋποθέσεις σύμφωνα με το παράθεμα ήταν η κατοχή περιουσίας στην εκλογική περιφέρεια στην οποία ασκούσε τα δικαιώματα του ο ψηφοφόρος ή η εργασία στα όρια αυτής. Από το δικαίωμα της ψηφοφορίας εξαιρούνται με βάση την πηγή όσοι ανακρίνονται για κακούργημα, όσοι για κάποιο χρονικό διάστημα ή για πάντα είχαν στερηθεί τα πολιτικά τους δικαιώματα με δικαστική απόφαση και όσοι δεν μπορούσαν ελεύθερα να διαχειρισθούν την περιουσία τους.

Για την εκλογή διαδικασία με βάση τις ιστορικές μας γνώσεις γνωρίζουμε ότι «ορίζονταν... Συνδυασμών.» Επιπλέον η Βουλή σύμφωνα με το άρθρο 59 αποτελείται από βουλευτές που ο λαός επιλέγει με βάση τον εκλογικό νόμο.

γ. Σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις στο Σύνταγμα του 1844 καθορίστηκαν οι βασιλικές... υπουργού» σελ 71-72. Αυτό επιβεβαιώνεται και από τις πηγές. Με βάση το κείμενο Β ο Βασιλιάς όχι μόνο ήταν ο ανώτατος άρχοντας αλλά και το βασικό όργανο άσκηση εξουσίας και στο πλαίσιο της λειτουργίας αυτής μόνοι αποδεκτοί ήταν οι συγκεκριμένοι περιορισμοί του Συντάγματος. Αυτό τονίζεται με έμφαση στο Άρθρο 20 του Συντάγματος το οποίο αναφέρει ότι η εκτελεστική εξουσία ανήκει στο βασιλιά και ασκείται μέσα από τους υπουργούς που αυτός διορίζει.

Σύμφωνα επίσης με το β' παράθεμα γίνεται λόγος για την άσκηση δικαστικής εξουσίας η οποία σύμφωνα με το Άρθρο 21 ασκείται από τα δικαστήρια στο όνομα του βασιλιά. Σύμφωνα με τις Ιστορικές μας γνώσεις το Σύνταγμα του 1844 προέβλεπε την ύπαρξη Βουλής... ισόβιας». Με βάση το β' παράθεμα αυτή σημαίνει αυξημένες εξουσίες του βασιλιά που διορίζει και Γερουσιαστές και διέλυε τη Βουλή όποτε ήθελε.

Στο θέμα της κατανομής εξουσιών για πρώτη φορά γίνεται λόγος στο Σύνταγμα του 1844 κάτι που επιβεβαιώνεται από το άρθρο 15 που μιλά για τη νομοθετική εξουσία που ασκούν από κοινού ο Βασιλιάς, η Βουλή, η Γερουσία αλλά και από το άρθρο 20 που τονίζει ότι οι υπουργοί συμμετέχουν στη εκτελεστική εξουσία

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Το δικαίωμα της σχεδόν καθολικής ψηφοφορίας, τα θεμελιώδη δικαιώματα για τα οποία για πρώτη φορά γίνεται λόγος καθώς και η κατανομή εξουσιών καθιστούν το Σύνταγμα του 1844 ως το πρώτο βήμα ανανέωσης της πολιτικής ζωής στην Ελλάδα και μέσο ενίσχυσης του κοινοβουλευτισμού παρά το συντηρητικό του χαρακτήρα.

ΘΕΜΑ Δ1.

Εισαγωγή: Μετά τη Μικρασιατική καταστροφή έλαβε χώρα η αποκατάσταση των προσφύγων με στόχο μεταξύ άλλων την αποφυγή εντάσεων που ήταν πιθανό να λάβουν χώρα στην Ελλάδα όπως και σε άλλες χώρες σύμφωνα με το παράθεμα. Επιχειρήθηκε μια πρώτη διάκριση μεταξύ αστών και αγροτών προσφύγων και σε δεύτερο επίπεδο έγινε προσπάθεια οι αγρότες πρόσφυγες να εγκατασταθούν σε περιοχές στις οποίες θα καλλιεργούσαν προϊόντα ανάλογα με αυτά που καλλιεργούσαν στις πατρίδες τους.

Σελ 154 «Η Ε.Α.Π... προλεταριάτο»

Σύμφωνα και με το πρώτο παράθεμα ο φόβος εσωτερικής αναταραχής οδήγησε στο να προτιμηθεί η αγροτική αποκατάσταση. Αυτό επιβεβαιώνεται και από το παράθεμα στο οποίο αναφέρεται ότι για την εγκατάσταση προσφύγων στις πόλεις δαπανηθήκαν μόλις 2 εκατομμύρια στερλίνες ενώ για την εγκατάσταση προσφύγων στη ύπαιθρο 10 εκατομμύρια στερλίνες.

Ο πίνακας καταγράφει την κατανομή προσφύγων ανά γεωγραφικό διαμέρισμα με βάση την απογραφή του 1928. Σύμφωνα με αυτόν η συντριπτική πλειοψηφία των προσφύγων εγκαθιστάτε σε Μακεδονία και δυτική Θράκη. Οι πρόσφυγες που κατοικούν τις περιοχές αυτές ξεπερνούν τις 700.000 δηλαδή ποσοστό πάνω από 60% του συνολικού πληθυσμού των προσφύγων.

Σύμφωνα με τις ιστορικές μας γνώσεις «Δόθηκε προτεραιότητα... παραμεθόριες περιοχές» σελ 154.

Με βάση και το παράθεμα η προτεραιότητα δόθηκε για κοινωνικούς ,πολιτικούς και στρατιωτικούς λόγους. Αφενός ο κορεσμός των πόλεων ο κίνδυνος κοινωνικής έκρηξης και οι περιορισμένες θέσεις εργασίας και αφετέρου η ανάγκη προασπίσεις των βορείων περιοχών της Ελλάδας απο εξωτερικούς εχθρούς όπως οι Σλάβοι δικαιολογούν τη συγκεκριμένη εξέλιξη.

Υπάρχουν όμως σύμφωνα με τον πίνακα και άλλες περιοχές στις οποίες εγκαταστάθηκαν πρόσφυγες. Το 25% των προσφύγων εγκαταστάθηκε στη Στερεά Ελλάδα καθώς εκεί βρίσκονται τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα όπου θα μπορούσαν να ασκήσουν τα αστικά επαγγέλματα με τα οποία ασχολούνταν στις πατρίδες τους. Κάποιοι πάλη μετακινούνταν προς τα αστικά κέντρα με στόχο να παρουσιαστούν ως αστοί και να πάρουν την αποζημίωση που δινόταν στους αστούς ανταλλάξιμος.(σελ 155 σχολικού βιβλίου)

Στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου εγκαταστάθηκε το 4,6% των προσφύγων καθώς μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν τις περιουσίες των ανταλλάξιμων μουσουλμάνων και επικοιζόνταν έτσι παραμεθόριες περιοχές. Επιπρόσθετος οι περιοχές αυτές βρίσκονταν κοντά στα Μικρασιατικά παράλια καθιστώντας θεωρητικά την παλιννόστηση εύκολη ενώ οι κάτοικοι μπορούσαν να ασχοληθούν με το εμπόριο και τη ναυτιλία.

Στη Θεσσαλία εγκαταστάθηκε μόνο το 2,85% αν και διαθέτει μεγάλες έφορες εκτάσεις καθώς η αγροτική μεταρρύθμιση που προέβλεπε την απαλλοτρίωση τσιφλικιών είχε ολοκληρωθεί το 1917 (σελ 43 σχολικού βιβλίου)

Στην Κρήτη κατέφυγε το 2,8% των προσφύγων όπου θα χρησιμοποιούσε τις μουσουλμανικές περιουσίες και θα μπορούσε να ασχοληθεί με την αμπελουργία (σελ 154 σχολικού βιβλίου) Στην Πελοπόννησο εγκαταστάθηκε τπ 2,3% και στην φτωχή και ορεινή Ήπειρο το 0,7% των προσφύγων. Ελάχιστοι πρόσφυγες 0,4% και 0,3%, εγκαταστάθηκαν αντίστοιχα στις Κυκλάδες και τα Ιόνια νησιά, όπου θα μπορούσαν να ασχοληθούν με το εμπόριο και τη ναυτιλία.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: Βέβαια όλα τα παραπάνω δεν έγιναν πάντα με βάση τον αρχικό σχεδιασμό αφού κατά την εκτέλεση και εφαρμογή η Ε.Α.Π. και το ελληνικό κράτος αντιμετώπισαν πλήθος προβλημάτων.

**ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΚΑΚΟΓΕΩΡΓΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ
ΣΤΕΜΠΙΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ**